

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Pedagogisk omsorg: Pedagogisk Omsorg -
Dagbarnvårdargruppen

Syfte

Förskolan/Pedagogisk omsorg tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med förskolans arbete är att målinriktat motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer i förskolan. Alla på förskolan/Pedagogisk omsorg har rätt att bli behandlade som individer utifrån sina egna förutsättningar och på lika villkor. Alla delar i förskolans/pedagogisk omsorgs verksamhet omfattas av planen. Planen är ett arbetsredskap för all personal på förskolan/pedagogisk omsorg, både pedagogisk och annan personal. Personalen ska presentera och arbeta med planen tillsammans med barnen. Uppstår situationer av diskriminering eller kränkande behandling ska vi alltid agera. Förskolan/pedagogisk omsorg ska vara en trygg och säker plats där barn och personal trivs, utvecklas och känner trygghet.

Förskolans namn	Planen gäller Från 190801 till 200630
Ansvariga för planen Rektor och personal i dagbarnvårdargruppen	

Lagrum

Utgångspunkt för denna plan är dels 6 kap. skollagen (2010:800), dels diskrimineringslagen (2008:567) och därmed täcker denna plan kraven i Skollagen och Diskrimineringslagen.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska förskolan/pedagogisk omsorg fortlöpande arbeta i fyra steg med att motverka diskriminering. Arbetet syftar till att främja barnens lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering har ett dokumentationskrav. Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan och ska göras löpande under året.

Diskrimineringslagen kräver att varje förskola;

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever.
- Ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

Direkt diskriminering - när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.

Indirekt diskriminering - när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier - är förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier - förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Instruktion att diskriminera - kan vara att enbart arbetssökande med svenska namn ska intervjuas, någon som är homosexuell inte ska få service, en person med en viss etnisk tillhörighet inte ska få komma in i affären eller restaurangen.

Skollagen

Enligt skollagen kapitel 6 är skolan skyldig att:

- Målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever.
- Göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år upprätta en plan mot kränkande behandling.
- Leva upp till den så kallade anmälningsskyldigheten. Om förskolepersonalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera förskolechefen
- Rektor är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen, det vill säga den som driver förskolan.

I skollagen kapitel 6 finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev.

Definitioner av centrala begrepp

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas eller kränks av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen av elever och barn. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering av barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barn eller elevs värdighet.

Trakasserier och *kränkande behandling* kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Det är den utsatta barnets/elevens upplevelse som ska beaktas, om barnet/eleven känner sig kränkt eller diskriminerad.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Delaktighet i utarbetandet av planen

Barnens delaktighet i utarbetandet av planen

Pedagogerna samtalar med barnen, frågar efter och tar tillvara på deras tankar och ideér. De utgår från barnens utvecklingsnivå i samtalen.

Vårdnadshavarnas delaktighet i utarbetandet av planen

Vårdnadshavarna bjuds in till inskolningssamtal, uppföljningssamtal, utvecklingssamtal samt föräldramöte. Vid dessa tillfällen efterfrågas deras åsikter, tankar och synpunkter. Det sker även dagliga samtal vid hämtning och lämning. Resultat från föräldraenkäten ligger till grund för utarbetande av planen.

Personalens delaktighet i utarbetandet av planen

Pedagogerna har pedagogisk utvecklingstid varje vecka i arbetslaget, en punkt på dagordningen heter klimat i barngruppen. Därutöver görs en djupare analys vid de längre utvecklingstiderna som infaller ungefär en gång per månad. Varje enskild pedagog förbereder sig genom observationer, dagliga samtal med barnen och vårdnadshavare, dokumentation och enskild reflektion. En arbetsgrupp har tillsammans med rektor tagit fram arbetssätt och område. Ansvarig rektor gör planen känd för övrig personal som arbetar på förskolan.

Kartläggning

Inför varje läsår görs en ny kartläggning av verksamheten för att planen ska anpassas efter det rådande läget. Därefter sker kontinuerligt samtal runt kartläggningen i utbildningen. Barnen är experter på hur situationen är och medverkar alltid i kartläggningen. Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering utgår ifrån det som framkom av kartläggningen. Även situationer som uppstår utanför förskolan räknas, om de har samband med verksamheten.

Hur barnen involveras i kartläggningen

Barnintervjuer.
Lyssna på barnens tankar kontinuerligt under läsåret.
Barnen deltar i trygghetsvandring.

Hur personalen involveras i kartläggningen

Pedagogerna gör en trygghetsvandring tillsammans med barnen.
De samtalar med och är lyhörda mot vårdnadshavare på föräldramöten, utvecklingssamtal och i den dagliga tamburkontakten.
Pedagogerna observerar, reflekterar och dokumenterar barnen i gruppen och den pågående utbildningen inför barnkonferenser.

Kartläggning, Dokumentation och uppföljning av diskrimineringsgrunderna läsåret 19/20

Alla medarbetare på område Centrum ska arbeta med aktiva åtgärder i fyra steg för att motverka diskriminering och kränkande handling, samt främja allas lika rättigheter och möjligheter, oavsett diskrimineringsgrund.

Augusti PUT v. 35 el. 36	Grund: Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning.
<p>Inför kartläggningen läser varje pedagog sid 178 - 180 och använd checklistan för bokhyllan, fråga 41 och 42 i Normkreativitet i förskolan.</p> <p>Vi undersöker: litteratur och högläsning</p> <ul style="list-style-type: none">• Hur arbetar vi med Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning utifrån barnlitteratur och högläsning just nu på vår avdelning? Har vi böcker som tar upp/berör grunderna?• Hur ska vi inkludera alla på vår avdelning gällande litteratur och högläsning– vad behövs?• Hur ser jag att vårt samspelsklimat och miljö främjar de här diskrimineringsgrunderna? Vilka hinder/risker finns med?• Kan ekonomiska, kulturella och sociala klasser påverka? I så fall hur?	
Vad fick vi veta? Varför ser det ut som det gör? Hur vill vi att det	

ska fungera för att inte riskera diskriminering?	
3 Åtgärda: Vilka aktiva åtgärder behöver sättas in för att normen ska breddas?	
Utvärdering 3 oktober Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning	
3 oktober	Grund: Funktionsnedsättning
<p>Inför kartläggningen läser varje pedagog sid 117 och använd checklistan för bokhyllan, fråga 39 och 40 i Normkreativitet i förskolan som en hjälp för att vidga sitt begrepp kring funktionsnedsättning.</p> <p>Vi undersöker: litteratur och högläsning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hur arbetar vi med Funktionsnedsättning utifrån barnlitteratur och högläsning just nu på vår avdelning? Har vi böcker som tar upp funktionshinder? Hur anpassar vi högläsning utifrån olika funktionsnedsättningar? • Vi ska inkludera alla på vår avdelning genom litteratur och högläsning– vad behövs? • Vad i vårt samspeklighet och vår miljö främjar vår diskrimineringsgrund? Vilka hinder/risker finns? • Kan klass påverka? I så fall hur? 	

2. Analys: Vad fick vi veta? Varför ser det ut som det gör?	
3. Åtgärda: Vilka aktiva åtgärder behöver sättas in för att normen ska breddas?	
Utvärdering 7 januari Funktionsnedsättning	
7 januari 2020	Grund: Kön, Könsoverskridande identitet eller uttryck, Sexuell läggning.
<p>Inför kartläggningen läser varje pedagog s. 51–52 och s. 55 i <i>Tänka tillsammans</i>. På PUT - tiden i februari läser vi s. 16 och reflekterar över frågorna på s. 17 i <i>Tänka tillsammans</i>. Detta får ta 30 minuter att genomföra och varje arbetslag arbetar med de enskilda frågeställningarna samt de som vänder sig till alla gemensamt.</p> <p>Samtliga avdelningar planerar in ett undervisningstillfälle där barnen får ta del av Gigis bortglömda glittersång samt reflektera över de frågeställningar som är riktade till dem.</p> <p>Använd checklistan för bokhyllan, fråga 1–18 i Normkreativitet i förskolan.</p> <p>Vi undersöker: litteratur och högläsning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hur arbetar vi med Kön, Könsoverskridande identitet eller uttryck, Sexuell läggning utifrån barnlitteratur och högläsning just nu på vår avdelning? Har vi böcker som tar upp grundarna? • Vad i vårt samspeklösklimat och vår miljö främjar vår 	

<p>diskrimineringsgrund? Vilka hinder/risker finns? Hur svara vi på barnens frågor kring dessa grunder? Undviker vi viss litteratur då vi inte vet hur vi ska svara?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan klass påverka? I så fall hur? • Se över bokutbudet på avdelningen, finns böcker som viskar olika sorters kärlek på likvärdigt sätt? 	
<p>2. Analys: Vad fick vi veta? Varför ser det ut som det gör?</p>	
<p>3. Åtgärda: Vilka aktiva åtgärder behöver sättas in för att normen ska breddas?</p>	
<p>Utvärdering 19 mars 2020 Kön, könsöverskridande identitet och uttryck, sexuell läggning</p>	
<p>19 mars 2020</p>	<p>Grund: Ålder</p>
<p>Inför kartläggningen läser varje pedagog sid 56 i "Tänka tillsammans". Använd checklistan för bokhyllan, fråga 43 och 44 i Normkreativitet i förskolan. Vi undersöker: litteratur och högläsning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hur arbetar vi med ålder utifrån barnlitteratur och högläsning just nu på vår avdelning? Delar vi upp läsgrupper efter ålder eller anpassar vi efter individen? Har vi böcker som tar upp grunden? 	

<ul style="list-style-type: none"> • Om vi ska inkludera alla på vår avdelning kring litteratur och högläsning– vad behövs? • Vad i vårt samspelsklimat och vår miljö främjar vår arbetet med alla åldrar? Vilka hinder/risker finns? • Kan klass påverka? I så fall hur? 	
2. Analys: Vad fick vi veta? Varför ser det ut som det gör?	
3. Åtgärda: Vilka aktiva åtgärder behöver sättas in för att normen ska breddas?	
Utvärdering 11 maj 2020 Ålder	
Resultat och analys av årets arbete	

Kartläggning, Dokumentation och uppföljning av trakasserier och kränkande handling läsåret 19/20

Sker kontinuerligt under hela året av alla pedagoger på förskolan och i Pedagogisk omsorg.

Kartläggningsmetod	Upptäckta risker	Analys
Lyhörda för barns tankar och synpunkter		
Trygghetsvandring		
Barnintervjuer		
Inlyssnande mot vårdnadshavare vid vardaglig tamburkontakt		
Föräldramöten		

Kontinuerliga observationer och dokumentationer inför Utvecklingssamtal		
Uppföljning av anmälda kränkingsanmälningar		
Kontinuerliga observationer och dokumentationer inför barnkonferenser		

Mål och åtgärder – i december

Kartläggningen utgör underlag för målsättning. Det arbetet görs i december varje år. Deluppföljning sker i juni varje.

Mål	
Åtgärder	
Datum när åtgärd påbörjas	
Ansvarig för genomförande	
Uppföljning, metod, datum	

Mål	
Åtgärder	
Datum när åtgärd påbörjas	
Ansvarig för genomförande	
Uppföljning, metod, datum	

Mål	
Åtgärder	
Datum när åtgärd påbörjas	
Ansvarig för genomförande	
Uppföljning, metod, datum	

Mål	
Åtgärder	
Datum när åtgärd påbörjas	
Ansvarig för genomförande	
Uppföljning, metod, datum	

Riktlinjer för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Den värdegrund som förskolan och pedagogisk omsorg arbetar mot och det förhållningssätt som enheten enats om, i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier ska framgå.

Arbetsområde för område centrum att processa fram under läsåret!

Rutiner för akuta situationer

Förskolans och Pedagogisk omsorgs utrednings- och åtgärdsskyldighet gäller för alla former av kränkningar och trakasserier som uppstår i samband med verksamheten oavsett om det utförs av barnen eller personal. Det kan handla om sådant som händer på väg till eller på väg hem från förskolan. Det kan även handla om något som händer på sociala medier. Även om händelsen är löst eller bagatellartad så ska en anmälan göras.

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

På vår förskola/pedagogisk omsorg är all personal observant och uppmärksamma på situationer där det finns misstanke om kränkande behandling eller trakasserier.

All personal är närvarande med barnen

Om något ändå inträffar dokumenteras händelsen. Närmaste pedagog agerar direkt för att stödja inblandade barn. Förskolechef informeras och riskområdet kartläggs igen.

Rutiner för att anmäla misstanke om trakasserier och kränkande behandling

Det är det utsatta barnets upplevelse som ska beaktas, om barnet känner sig kränkt eller diskriminerad ska detta anmälas till förskolechefen. Anmälan till förskolechef ska göras skyndsamt, helst samma dag. Förskolechef som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Anmälan görs även här skyndsamt och på särskild blankett.

Enligt förarbeten till skollagen gäller anmälningskyldigheten även om barn som utsatts inte själv känner sig kränkt. Det kan uppstå situationer där barn och elever på grund av ålder eller funktionsnedsättning inte förstår att den blir utsatt för kränkande behandling. Finns det en misstanke om kränkande behandling ska en anmälan göras.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasserar eller kränks av andra barn

Då personal får kännedom om att ett barn utsatts för diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling ska utredning påbörjas skyndsamt. Utredningens omfattning måste avgöras från fall till fall. Förskolechefen ansvarar för att utredning genomförs.

Utredningsgång:

1. Personal som får kännedom om, eller bevittnar händelsen försöker reda ut den akuta situationen. Samma personal anmäler detta till förskolechefen. Förskolechefen anmäler till huvudman enligt ovan beskrivna rutin.

2. Samtal med den/de som är utsatt. Tillvägagångssätt nedan anpassas efter den aktuella situationen.
3. Samtal med den/de som utför kränkningarna. Ställ frågor för att kunna reda ut vad som hänt. Använd bara öppna frågor.
4. Samtal med kamrater eller andra som befunnit sig runt "situationen".
5. Personal kontaktar barnets/barnens vårdnadshavare och informerar om hur förskolan arbetar i ärendet.
6. Individuell plan för åtgärder upprättas för varje enskilt fall.

Tänkbara åtgärder är att:

- Ha återkommande samtal med barn, elever och eventuella vårdnadshavare.
 - Ha ökad uppsikt, särskilt på platser och vid tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda.
 - Göra insatser med hjälp av elevhälsa (ex förskolans specialpedagog, psykolog).
 - Använda litteratur och sagor för att bearbeta och förändra negativt beteende.
7. Efter 1–2 veckor hålls ett uppföljningssamtal med barnet och andra inblandade. Känner barnet att hon/han fått upprättelse? Har kränkningarna upphört? Har inte kränkningarna upphört så måste andra eller mer intensiva åtgärder sättas in. Åtgärdsplanen utvärderas och vid behov revideras med mer kraftfulla åtgärder.

Rutiner- att utreda och åtgärda när barn trakasseras eller kränks av personal

Utredningsgång:

1. Utredningsgången kring barnet är samma som punkt 1–7 i exempel ovan. Utöver anmälan till huvudman kontaktar förskolechefen även verksamhetschefen.
2. Utredningen kring personalen hanteras av verksamhetschefen. Utredningsgången ovan, i punkt 1–7, ska vara grund för utredningen kring personalen.

Rutiner - uppföljning av åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

När en åtgärd sätts in måste förskolan följa upp och utvärdera åtgärden. Har den avsedda effekten uppnåtts? Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är att trakasserier ska upphöra. För att säkerställa att trakasserier eller kränkande behandling inte upprepas finns rutiner för att följa upp och utvärdera åtgärderna.

Uppföljningen sker på pedagogiska utvecklingstiden (PUT) samt vid barnkonferenser.

Rutiner för dokumentation av utredning, åtgärder och uppföljning

För att kunna följa upp effekterna av åtgärderna är det viktigt att dokumentation sker. Dokumentationen kan även hjälpa till att upptäcka om de inträffade kränkningarna eller trakasserier är del av ett större problem som kräver större insatser. Förskolechef ansvarar för att dokumentation förs om händelsen som föranlett anmälan om trakasserier eller kränkande behandling.

Förskolan pedagoger dokumenterar så fort de ser någon form av kränkning eller trakasserier. Dokumentationen följs upp på PUT och barnkonferenser.

Förankring av planen

Det är viktigt att planen är känd av all personal i verksamheten, av barn, och av vårdnadshavare.

Förankring hos barn

Personalen samtalar, konkretiserar och reflekterar tillsammans med barnen omkring planens innehåll.

Förankring hos vårdnadshavare

Vårdnadshavarna informeras om planen på inskolningssamtal, samt hur vi arbetar med den. Den finns som stående punkt på förskolans föräldramöte. Presentera det aktuella arbetsområdet i informationsbrev till vårdnadshavare. De informeras även om att Planen mot Diskriminering och kränkande handling, finns som mall tillgänglig på förskolan och hemsidan.

Förankring hos förskolans personal

Personalen använder planen mot diskriminering på egen/gemensam reflektionstid, på PUT, på studiedag och Apt.

Utvärdering

Vid periodens slut ska planen utvärderas. Utvärderingen ska tillsammans med kartläggningen ligga till grund för utarbetandet av nya mål, åtgärder och rutiner. Utvärderingen ska också dokumenteras i nästa årsplan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi ger alla barn samma förutsättningar, pojkar eller flickor. Alla leker med allt och tillsammans. Lär miljöer utefter barngruppen ej kön.
Har ej några barn med annat ursprung.
Bra samarbete med specialpedagogen. Fått handledning när vi behövt och samtal.
Fortsätta vara närvarande och lyssna in barnen i gruppen så man kan upptäcka en kränkande handling eller annat som måste åtgärdas och barnens behov.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Alla dagbarnvårdare

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor och personal

Årets plan ska utvärderas senast
190701

Personal som barn och vårdnadshavare kan vända sig till:

Barn och vårdnadshavare kan alltid prata med all personal på förskolan.

Kontaktuppgifter:

Rektor Helene Eriksson

telnr. 0141-223483

Specialpedagog: Annika Sandberg

telnr. 070-2609597